

SANNINGEN OM

Crack

kokain

Base Ball
Jelly beans
Nuggets Rock

nejtilldroger.org

VARFÖR DETTA HÄFTE PRODUCERADES

Det talas mycket om droger i världen — på gatorna, i skolan, på internet och i TV. En del är sant, en del inte.

Mycket av vad man hör om droger kommer faktiskt från de som säljer dem. Omvända droglangare har medgett att de skulle ha sagt vad som helst bara för att få andra att köpa droger.

Låt dig inte luras. Man behöver fakta för att undvika att bli beroende av droger och hjälpa sina vänner att hålla sig borta från dem. Det är därför vi har producerat detta häfte — för dig.

Ditt gensvar är viktigt för oss, så vi ser fram emot att höra ifrån dig. Du kan besöka oss på nätet på drugfreeworld.org och skicka e-post till oss på info@drugfreeworld.org.

Vad är crack-kokain?

Crack-kokain är kristallformen av kokain, som normalt kommer i pulverform*. Det kommer i solida stycken eller kristaller i olika färger, från gult till blekrosa eller vitt.

Crack värms upp och röks. Den kallas så för att den ger ifrån sig ett knäppande eller smällande ljud när den värms upp.

Crack, som är den starkaste formen av kokain, är också den mest riskabla. Den är 75–100 % ren, långt starkare än vanligt kokain.

Om man röker ett ämne når det hjärnan snabbare och ger därför en intensiv och omedelbar – men mycket kortvarig – kick som varar omkring 15 minuter. Och eftersom missbruk kommer att utvecklas ännu snabbare om drogen röks, jämfört med om

den snortas (dras in genom näsan), kan man bli beroende redan efter att ha provat crack för första gången.

På grund av kokainets höga pris har det länge ansetts som en "rikemansdrog". Crack däremot säljs till så låga priser att till och med tonåringar har råd att köpa det – till att börja med. Sanningen är att när en person väl är beroende, rusar kostnaden i höjden i direkt proportion till den ökande mängden som behövs för att tillfredsställa hans missbruk.

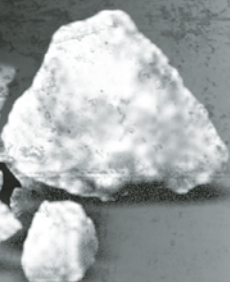

* För mer information om kokain i dess pulverform, se häftet *Sanningen om kokain* i denna serie.

Slangbeteckningar:

Av de dussintals slangbeteckningar för crack-kokain som används idag är dessa de vanligaste:

- 24-7
- Apple jacks
- Badrock
- Ball
- Base
- Beat
- Candy
- Chemical
- Cloud
- Cookies
- Crack
- Crumbs
- Crunch & munch
- Devil drug
- Dice
- Electric kool-aid
- Fat bags
- French fries
- Glo
- Gravel
- Grit
- Hail
- Hard ball
- Hard rock
- Hotcakes
- Ice cube
- Jelly beans
- Kryptonite
- Nuggets
- Paste
- Piece
- Prime time
- Product
- Raw
- Rock(s)
- Rock star
- Rox/Roxanne
- Scrabble
- Sleet
- Snow coke
- Sugar block
- Topo (Spanish)
- Tornado
- Troop

Jag levde med en crackmissbrukare i nästan ett år. Jag älskade denna missbrukare, som var min pojkvän, av hela mitt hjärta. Men jag kunde inte stanna kvar i förhållandet.

Polisen stoppade och visiterade mig; de gjorde en razzia mot oss klockan 6 på morgonen. Min pojkvän stal oavbrutet och kunde inte slita sig från sin pipa.

Jag tror att crack är värre än heroin – en enda pipa kan räcka för att förvandla en till ett vidrigt monster.” – Audrey

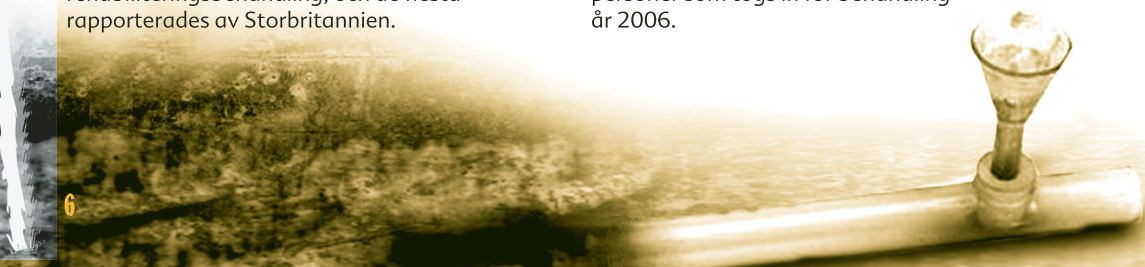
Internationella statistiker

USAs federala domstolar under 2007 befanns 5 477 personer skyldiga till crack-relaterad brottslighet. Över 95 % av dessa lagbrytare hade varit inblandade i crack-kokainlangning.

Situationen är annorlunda i Europa. European Monitoring Centre on Drugs and Drug Addiction rapporterar att crack-missbruk i allmänhet är begränsat till minoritetsgrupper i större städers slumområden med hög arbetslöshet. År 2006 rapporterade 20 europeiska länder att crack-kokainmissbrukare utgjorde endast 2 % av alla drogmissbrukare som påbörjade rehabiliteringsbehandling, och de flesta rapporterades av Storbritannien.

Undersökningen år 2007 av USAs National Survey on Drug Use and Health visade att 8,6 miljoner amerikaner från 12 års ålder och uppåt, uppgav att de hade använt crack. Av de personer mellan 18 och 25 år som tillfrågades, svarade 6,9 % att de hade använt crack under det gångna året. En undersökning som gjordes 2007 i USA fann att bland high school-elever hade 3,2 % av dem i årskurs 12 använt crack-kokain vid något tillfälle.

I USA var crack-kokain den vanligaste drogen som missbrukades bland de 178 475 personer som togs in för behandling år 2006.

Crack och brottslighet

11,6 % av de som greps hade använt crack den gångna veckan.

Honolulu, Hawaii

49,8 %
av alla som greps
av polisen hade
tidigare använt
crack.

Atlanta, Georgia

Det är en totalt självisk drog, detta crack.
Den tar över ditt liv. Crack fångar en snabbt.
Det tar inte lång tid alls. Begäret det orsakar är oerhört.
Och till slut använder man det ofta för kicken är så
kortvarig.” — Peter

Varför är crack-kokain så ytterst beroendeframkallande?

Crack-kokain är en av de starkaste illegala drogerna när det gäller att skapa psykologiskt beroende. Det stimulerar centrala njutningscentrer i hjärnan och orsakar extremt förhöjt lyckorus. Tvångsmässigt bruk av crack skapas strax

efter det att personen börjar ta det, därför att det röks och kommer in i blodet snabbt. Eftersom tillvänjning utvecklas snabbt kan missbrukaren snart inte uppnå samma kick som han fick från samma mängd crack-kokain tidigare.

Jag hade skaffat
mig ett crack-
kokainberoende på
2 000 dollar i veckan
och ville desperat bli fri
från bojorna ...”
— Jennifer

Verkningar av crack-kokain

VILKA ÄR VERKNINGARNA PÅ KORT SIKT AV CRACK-KOKAIN?

Kokainet ger en kortvarig, intensiv kick som omedelbart följs av det motsatta — intensiv depression, retlighet, och ett begär efter mer av drogen. Folk som ofta använder det äter och sover inte ordentligt. De kan uppleva starkt ökad hjärtverksamhet, muskelryckningar och konvulsioner. Drogen kan få människor att känna sig paranoida*, arga, fientliga och oroliga — till och med när de är höga.

Oavsett hur mycket av drogen som används eller hur ofta, ökar kokain sannolikheten att användaren drabbas av en hjärtattack, stroke, ett epileptiskt anfall eller andnöd, vilka vart och ett kan resultera i plötslig död.

* paranoid: misstänksam mot, misstror eller är rädd för andra människor.

Att röka crack innebär ytterligare hälsorisker. Crack blandas ofta med andra ämnen som ger ifrån sig giftiga ångor när de brinner. Eftersom crackrök inte behåller sin styrka så länge, är crackpipor normalt mycket korta. Detta ger ofta spruckna läppar och blåsor, så kallade "crack-läppar", på grund av att användarna använder en mycket varm pipa som pressas mot läpparna.

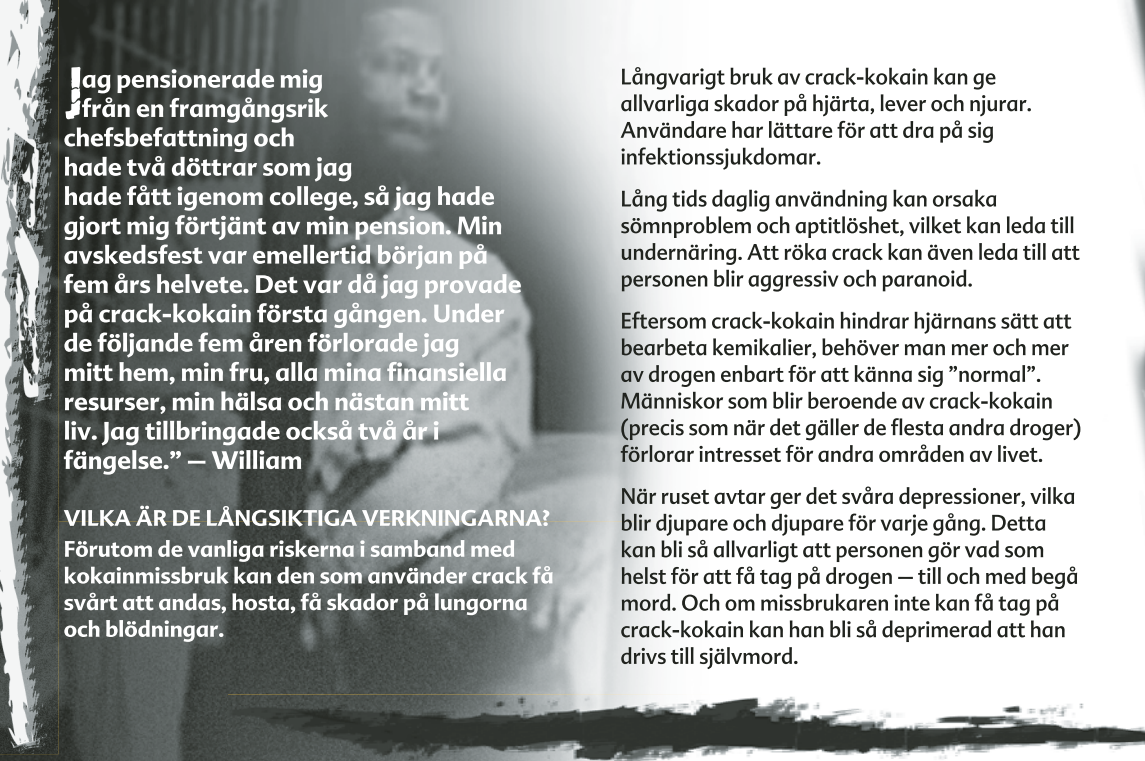
Det enda jag tänkte på var crack-kokain. Om någon erbjöd mig lite, tog jag det direkt. Det är som att erbjuda en svältande man en limpå bröd ifall han vandrar flera kilometer. ...

Saken ställdes på sin spets när jag hade rökt oavbrutet under ett par veckor. En dag bara bestämde jag mig för att jag fått nog – jag kunde inte leva så här längre. Och jag försökte begå självmord.

Jag måste göra ett försök och kämpa. ... Jag hoppas mina överlevnadsinstinkter tar över."

– John

Jag pensionerade mig
från en framgångsrik
chefsbefattning och
hade två döttrar som jag
hade fått igenom college, så jag hade
gjort mig förtjänt av min pension. Min
avskedsfest var emellertid början på
fem års helvete. Det var då jag provade
på crack-kokain första gången. Under
de följande fem åren förlorade jag
mitt hem, min fru, alla mina finansiella
resurser, min hälsa och nästan mitt
liv. Jag tillbringade också två år i
fängelse.” — William

VILKA ÄR DE LÅNGSIKTIGA VERKNINGARNA?

Förutom de vanliga riskerna i samband med kokainmissbruk kan den som använder crack få svårt att andas, hosta, få skador på lungorna och blödningar.

Långvarigt bruk av crack-kokain kan ge allvarliga skador på hjärta, lever och njurar. Användare har lättare för att dra på sig infektionssjukdomar.

Lång tids daglig användning kan orsaka sömnproblem och aptitlöshet, vilket kan leda till undernäring. Att röka crack kan även leda till att personen blir aggressiv och paranoid.

Eftersom crack-kokain hindrar hjärnans sätt att bearbeta kemikalier, behöver man mer och mer av drogen enbart för att känna sig ”normal”. Människor som blir beroende av crack-kokain (precis som när det gäller de flesta andra droger) förlorar intresset för andra områden av livet.

När ruset avtar ger det svåra depressioner, vilka blir djupare och djupare för varje gång. Detta kan bli så allvarligt att personen gör vad som helst för att få tag på drogen — till och med begå mord. Och om missbrukaren inte kan få tag på crack-kokain kan han bli så deprimerad att han drivs till självmord.

Kroppsliga och mentala verkningar

VERKNINGAR PÅ KORT SIKT

Eftersom det röks blir effekten av crack-kokain mer omedelbar och mer intensiv än från kokain som kommer i pulverform.

- Aptitlöshet
- Ökad hjärtverksamhet, högre blodtryck och kroppstemperatur
- Sammandragning av blodkärl
- Ökad andhämtning
- Vidgade pupiller
- Sömnstörningar
- Illamående
- Överstimulering
- Besynnerligt, oberäkneligt och ibland vådsamt beteende
- Hallucinationer, hypernervositet, lättretlighet
- Känselhallucinationer att

insekter krälar under huden

- Intensivt lyckorus
- Oro och paranoia
- Depression
- Intensivt drogbegär
- Panik och psykos
- Konvulsioner, anfall och plötslig död vid höga doser (t.o.m. bara en gång)

VERKNINGAR PÅ LÅNG SIKT

- Obotliga skador på blodkärl i hjärta och hjärna; högt blodtryck som kan leda till hjärtattacker, stroke och döden
- Skador på lever, njurar och lungor
- Svåra bröstsmärtor
- Andnöd
- Infektionssjukdomar och varbölder vid injicering
- Undernäring, viktfrörlust
- Allvarlig tandröta

- Hörsel- och känselhallucinationer
- Sexuella problem, skador på fortplantningsorganen och sterilitet (gäller både män och kvinnor)
- Desorientering, apati, förvirring och utmattning
- Retlighet och humörsvägningar
- Ökad förekomst av riskabelt beteende
- Delirium eller psykos
- Allvarlig depression
- Tillvänjning och beroende (t.o.m. efter att ha tagit det bara en gång)

Barn: De allra oskyldigaste offren för crack-kokain

De oskyldigaste offren för crack-kokain är barn som föds av mödrar som använder drogen under graviditeten. "March of Dimes", en ideell organisation för graviditet och spädbarnshälsa, rapporterar att användandet av kokain i endera pulver eller crack-form under graviditet kan påverka en kvinna och hennes ofödda barn på många sätt. Under de

första månaderna av graviditeten kan det öka risken för missfall. Det kan också resultera i att ett ofött barn får hjärnblödning, permanent hjärnskada eller hjärtattack.

National Institute for Drug Abuse uppger att om modern använt crack-kokain under graviditeten kan det leda till betydande problem för vissa barn.

Jag började röka crack-kokain och det var då allt slutade fungera. Jag var ute med några personer som jag då ansåg vara mycket nära vänner. Det är sant vad de säger om crack: Den där första kicken, den kommer man aldrig att uppleva igen. ... Det fördärvade mig fullständigt. Det tog helt kontrollen över mig.

Crack-kokain har förstört mitt rykte, mitt egenvärde och min självrespekt.” — Diane

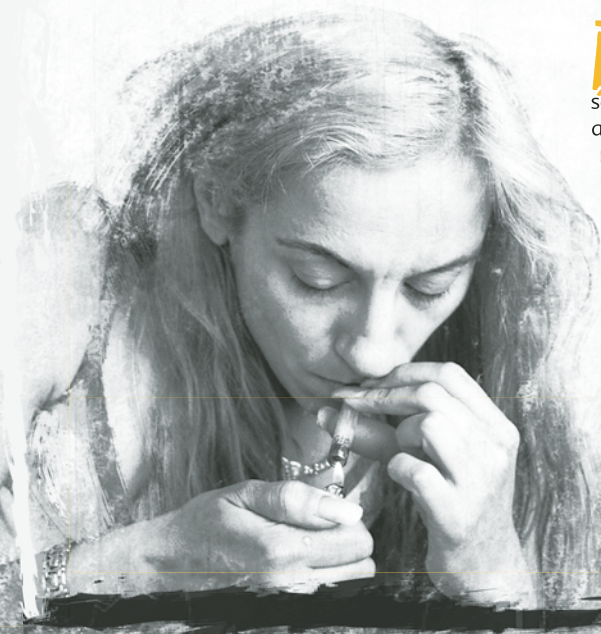
Crack-kokain: en kort historik

Även om användandet av kokablad som berusningsmedel har en tretusenårig historik, så utvecklades crack-kokain, en kristalliserad form av kokain, under 1970-talets kokainboom, och på mitten av 1980-talet spreds dess användning.

Enligt US Drug Enforcement Agency så smugglades det i slutet av 1970-talet in ett överflöd av kokainpulver till USA. Detta gjorde att priset på drogen sjönk med så mycket som 80 %. När langarna insåg att deras illegala produkt sjunkit i pris, så omvandlade de pulvret till "crack", en solid form av kokain som kunde rökas.

Uppdelat i små bitar, eller "rocks", kunde denna form av kokain säljas i mindre kvantiteter till fler människor, med större vinst.

Crack var en langares dröm: det producerade en omedelbar kick och dess användare blev beroende mycket snabbt.

Det var billigt, enkelt att producera, enkelt att använda och mycket lönsamt för langarna.

Rapporter om crackmissbruk började dyka upp i Los Angeles, San Diego, Houston och Karibien så tidigt som 1980.

Den största uppgången i användandet av drogen skedde under "crack-epidemin" mellan 1984 och 1990, när drogen spreds från stad till stad i Amerika. Crack-epidemin ökade dramatiskt antalet kokainberoende amerikaner. Antalet personer som medgav att de använde kokain regelbundet ökade 1985 från 4,2 till 5,8 miljoner.

Vid slutet av 1986 var crack tillgängligt i 28 stater och i District of Columbia (där USAs

huvudstad Washington ligger). År 1987 rapporterades crack vara tillgängligt i alla USAs stater utom fyra. Sedan dess har användandet av drogen fortsatt att spridas över Nord- och Sydamerika och i Europa och resten av världen.

Storbritannien upplevde sin egen "crackepidemi" 2002, och antalet crackberoende som sökte hjälp steg med nästan 50 % det året. Storbritannien rapporterade en ökning med 74 % av beslagen av crack-kokain vid razzior mellan 2000 och 2006.

Majoriteten av europeiska crack-kokainmissbrukare finns i tre städer — Hamburg, London och Paris. Men missbruk av crack-kokain har också rapporterats som ett betydande problem i tre franska länder i Karibien — Guadeloupe, franska Guyana och Martinique — och i några samhällen i Holland.

Vad langare kommer att säga till dig

När tonåringar tillfrågades varför de började använda droger, svarade 55 % att det var på grund av tryck från vänner. De ville vara "coola" och populära. Langarna vet detta.

De kommer fram till dig som en vän och erbjuder sig att "hjälpa dig" med "något som gör dig glad". Drogen kommer att "hjälpa dig att passa in" eller "göra dig cool".

Langare motiveras av pengarna de tjänar och kommer att säga vad som helst för att få dig att köpa deras droger. De kommer att säga: "Bara prova det en gång så kommer allt att bli okej; det kommer att kännas jättebra."

De bryr sig inte om ifall drogerna förstör ditt liv, bara de får sina pengar. Allt de bryr sig om är pengar. Tidigare langare har medgivit att de såg på sina kunder som "bönder i ett schackspel".

Skaffa dig fakta om droger. Fatta dina egna beslut.

Sanningen om droger

Droger är i grunden gifter. Verkningarna beror på hur mycket man tar.

En liten mängd ger stimulans (ökar aktiviteten). En något större mängd verkar som ett lugnande medel (undertrycker aktiviteten). En ännu något större mängd verkar som ett gift och kan döda.

Detta gäller alla droger. Det är bara mängden man behöver för att uppnå effekten som skiljer sig.

Men många droger har en annan negativ aspekt: De påverkar sinnet direkt. De kan förvanska droganvändarens perceptioner av det som händer omkring honom. Ett resultat av detta är att personens

handlingar kan tyckas egendomliga, irrationella, opassande och till och med destruktiva.

Droger blockerar alla förnimmelser, både önskvärda och oönskade. Så även om de ger tillfällig hjälp genom att lindra smärta, slår de ut förmåga och vakenhet och grumlar ens tänkande.

Medicin är droger som är avsedda att påskynda eller sakta ner eller förändra någonting med hur din kropp fungerar, eller försöka få den att fungera bättre. Ibland är de nödvändiga. Men de är fortfarande droger: de verkar som stimulerande eller lugnande medel, och alltför mycket kan döda en. Så om man inte använder mediciner så som det är meningen att de ska användas, kan de vara lika farliga som illegala droger.

**Den verkliga
lösningen är att
skaffa sig fakta
och att aldrig
börja ta droger.**

VARFÖR TAR MÄNNISKOR DROGER?

Folk tar droger för att de vill förändra något i sitt liv.

Här är några skäl som unga människor gett till att de tar droger:

- För att passa in
- För att fly bort eller slappna av
- De är uttråkade
- Det får dem att verka vuxna
- För att göra uppror
- För att experimentera

De tror droger är en lösning. Men till slut är det drogerna som blir problemet.

Även om det kan vara svårt att ta tag i sina problem, är följderna av drogmissbruk alltid värre än det problem som man försöker lösa genom att ta dem. Den verkliga lösningen är att skaffa sig fakta och att aldrig börja ta droger.

REFERENSMATERIAL

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, *State of the Drug Problem in Europe, 2008*

U.S. Drug Enforcement Agency *Fact Sheet on Cocaine*

National Institute of Drug Abuse: *NIDA Info Facts: Crack and Cocaine*, April 2008

United Nations Office on Drug and Crime, *World Drug Report 2008*

"Crack Facts & Figures," Office of National Drug Control Policy, 2008

"Illicit Drug Use During Pregnancy," March of Dimes

"Research Report Series—Cocaine Abuse and Addiction," National Institute on Drug Abuse (NIDA)

"Drug and Alcohol Use and Related Matters Among Arrestees 2003," Zhiwei Zhang, Ph.D., National Opinion Research Center

"Cocaine use among young reaches shocking levels," thisislondon.co.uk

"Monitoring the Future, Overview of Key Findings 2007," NIDA

UN Office on Drugs and Crime Annual Report 2008

DEA History Book, 1985-1990

"Crack 'epidemic' fuels rise in violent crime," *The Observer*, 17 Feb 2002

PHOTO CREDITS:

Cover: DEA/drugs; IFC: Corbis; Page 5 and 8: DEA/drugs; page 12: Courtesy Infomagination.org.

Miljoner häften som detta har delats ut till människor över hela världen på 22 språk. Efterhand som man finner nya droger på gatorna och mer information om deras verkningar blir kända, kommer dessa häften att uppdateras och nya skapas.

Häftena publiceras av Stiftelsen för en drogfri värld, en ideell, allmännyttig organisation med huvudkontor i Los Angeles i Kalifornien.

Stiftelsen tillhandahåller undervisningsmaterial, rådgivning och samordning för dess internationella drogförebyggande nätverk. Det arbetar med ungdomar, föräldrar, utbildare, frivilligorganisationer och myndighetsorgan — alla som är intresserade av att hjälpa människor till ett liv utan drogmissbruk.

FAKTA MAN MÅSTE KÄNNA TILL

Detta häfte ingår i en serie publikationer som ger fakta om marijuana, hasch, alkohol, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth och metamfetamin, inhalationsmedel, heroin, LSD och missbruk av receptbelagda medel. Rustade med denna information kan läsaren fatta ett beslut att leva ett liv utan droger.

För mer information eller för att skaffa fler exemplar av detta eller andra häften i denna serie, kontakta:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA
Phone: +1-818-952-5260
drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org

Säg Nej till droger, säg Ja till livet
Månskärsvägen 10A
141 75 Kungens Kurva
Tel: 0760-629-071
www.nejtilldroger.org
info@nejtilldroger.org